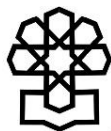

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در خردادماه سال ۱۴۰۳، بخش صنعت و معدن

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۹۹۰۵

کد موضوعی: ۲۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در خردادماه سال ۱۴۰۳، بخش صنعت و معدن

نوع گزارش: طرح/ لایحه □، راهبردی □، نظارتی ■

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدل‌سازی)

مدیر مطالعه: محمدرضا عبداللهی

تهیه و تدوین کنندگان: عالییه ناظمی، علیرضا آذربایجانی

ناظر علمی: سیدمهدی بنی‌طبا

اظهار نظر کننده: ابوالحسن والی‌زاده

ویراستار ادبی: زهره عطاردی

صفحه آرا: نرجس امیراحمدی

واژه‌های کلیدی:

۱. شاخص صنعت

۲. شاخص تولید

۳. شاخص فروش

۴. شاخص قیمت

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۴/۲۷

به نام خدا

فهرست مطالب

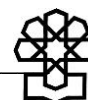
۱	چکیده
۱	خلاصه مدیریتی
۲	۱. مقدمه
۳	۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی
۵	۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی
۹	۳-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات
۱۰	۳-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو
۱۱	۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه
۱۲	۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر
۱۳	۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو
۱۴	۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی
۱۵	۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی
۱۶	۶. جمع‌بندی
۱۸	پیوست
۲۲	پی‌نوشت
۲۲	منابع و مآخذ

فهرست جداول

۵	جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی خردادماه سال ۱۴۰۳
۱۸	جدول ۱ پیوست. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها
۱۹	جدول ۲ پیوست. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها
۲۰	جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی خردادماه سال ۱۴۰۳

فهرست نمودارها

- شکل ۱. نمودار شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی..... ۴
- شکل ۲. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی..... ۴
- شکل ۳. نمودار رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل ۴
- شکل ۴. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۶
- شکل ۵. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل ۷
- شکل ۶. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۸
- شکل ۷. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل ۸
- شکل ۸. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات..... ۹
- شکل ۹. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات..... ۹
- شکل ۱۰. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل..... ۱۰
- شکل ۱۱. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۰
- شکل ۱۲. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو)..... ۱۰
- شکل ۱۳. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو)..... ۱۰
- شکل ۱۴. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه قبل..... ۱۱
- شکل ۱۵. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۱
- شکل ۱۶. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه..... ۱۱
- شکل ۱۷. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه..... ۱۱
- شکل ۱۸. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل..... ۱۲
- شکل ۱۹. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۲
- شکل ۲۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر..... ۱۲
- شکل ۲۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر..... ۱۲
- شکل ۲۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه قبل..... ۱۳
- شکل ۲۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۳
- شکل ۲۴. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو..... ۱۳
- شکل ۲۵. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو..... ۱۳
- شکل ۲۶. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل..... ۱۴
- شکل ۲۷. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۴
- شکل ۲۸. نمودار درصد تغییر شاخص قیمت صنعت..... ۱۴
- شکل ۲۹. نمودار شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - خردادماه سال ۱۴۰۳..... ۱۵
- شکل ۳۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی..... ۱۶
- شکل ۳۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی..... ۱۶
- شکل ۳۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل..... ۱۶
- شکل ۳۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۶
- شکل ۱ پیوست. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص تولید فعالیت‌های صنعتی..... ۲۱
- شکل ۲ پیوست. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص فروش فعالیت‌های صنعتی..... ۲۱

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در خردادماه سال ۱۴۰۳ بخش صنعت و معدن

چکیده

در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید و شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب کاهش ۲/۱ و ۲/۸ درصدی را تجربه کرده‌اند که این شاخص‌ها نسبت به ماه قبل به ترتیب کاهش ۴/۲ و ۲/۶ درصدی داشته‌اند.

در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید و شاخص فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات، نسبت به ماه مشابه سال قبل، کاهش ۵/۳ و ۲۱/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل شاخص تولید افزایش ۸/۷ درصدی و شاخص فروش کاهش ۳/۲ درصدی داشته است. همچنین، شاخص تولید و شاخص فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۳/۷ و ۲/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل شاخص تولید و شاخص فروش کاهش ۸/۲ و ۷/۱ درصدی داشته است.

در خردادماه سال ۱۴۰۳ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۵ درصدی داشته و رشد نقطه‌به‌نقطه با کاهش ۲/۷ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین سالیانه شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل ۱/۳ واحد درصد افزایش یافته و میزان ۲۱/۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

خلاصه مدیریتی

بیان / شرح مسئله

تحلیل روند رشد بخش صنعت از جنبه‌های مختلف، عاملی کلیدی در تحلیل‌های خرد و کلان اقتصادی و یکی از ارکان تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد است. شاخص تولید بخش صنعت به دلیل تأثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به‌عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به‌صورت ماهیانه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های بورسی را محاسبه می‌کند. اهمیت این شاخص به‌روز، برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد؛ بیشتر خواهد بود. زیرا بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاستگذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد؛ این درحالی است که آمار رسمی بخش حقیقی به‌صورت فصلی و با تأخیر ارائه می‌شود.

نقطه‌نظرات / یافته‌های کلیدی

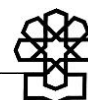
طی خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۴/۲ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۶ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۹ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «سایر کانی غیرفلزی»، «لاستیک و پلاستیک» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «چوب و کاغذ» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین طی خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر»، «کاشی و سرامیک» و «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند.

همچنین، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۹/۸ درصدی مواجه شده است.

گفتنی است؛ طی خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۲/۶ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۶ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۹ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «شیمیایی (به‌جز دارو)» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

بر این اساس، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۱۴/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۱۲/۵ درصدی مواجه شده است.

در خردادماه سال ۱۴۰۳ نرخ رشد ماهیانه قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۵ درصدی داشته و همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه با کاهش ۲/۷ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین سالیانه شاخص قیمت نیز در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل ۱/۳ واحد درصد افزایش یافته و میزان ۲۱/۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی با استفاده از داده‌های ماهیانه شرکت‌های صنعتی بورسی پذیرفته شده در بورس^۱ محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهیانه ۳۲۲ شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و قیمت در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا و برآوردی از تغییرات ماهیانه ارزش افزوده ایجاد شده را در صنایع مختلف و به دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند.

بر این اساس، شاخص تولید صنعت بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص قیمت فصلی مرکز آمار و شاخص قیمت ماهیانه بانک مرکزی منتشر می‌شود، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار چندین ضعف اساسی دارد که مهم‌ترین آن وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و بعضاً متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهیانه است.

شاخص‌های ماهیانه تولید، فروش و قیمت استخراج شده از اطلاعات عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به صورت به‌هنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و با توجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده، این شاخص به خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد [۱]. در این مطالعه تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در خردادماه سال ۱۴۰۳ مورد بررسی قرار گرفته است.

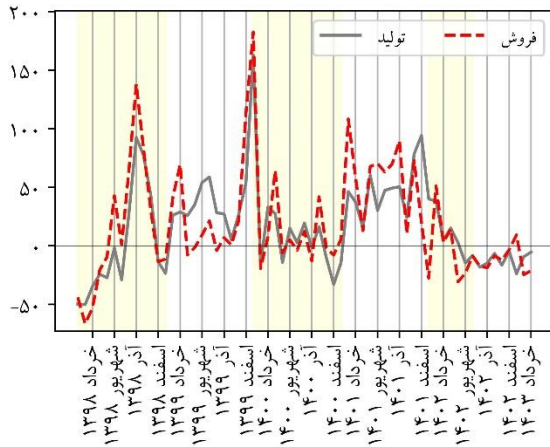
همچنین، بانک مرکزی و مرکز آمار سال پایه متغیرهای اقتصادی از جمله شاخص قیمت مصرف‌کننده، شاخص کارگاه‌های صنعتی و ... را از سال ۱۳۹۵ به ۱۴۰۰ تغییر داده‌اند، لذا مرکز پژوهش‌ها نیز با هدف قابل مقایسه بودن آمارها سال پایه را تغییر داده است. گفتنی است؛ تغییر سال پایه، روند کلی شاخص تولید و فروش صنایع بورسی را تغییر نداده و تنها در سطح شاخص تغییری ایجاد شده است.^۲

۲. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی

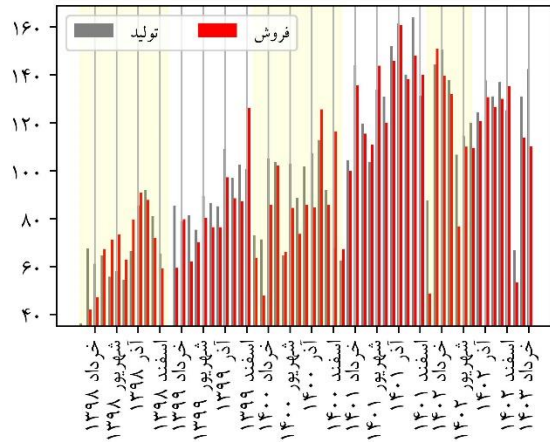
در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۲/۱ و ۲/۸ درصدی را تجربه کرده است؛ همچنین نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش کاهش ۴/۲ و ۲/۶ درصدی داشته‌اند.

۱. شرکت‌های بورسی شامل تمام شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی بورس و فرابورس می‌شود که گزارش‌های فعالیت ماهیانه خود را در سایت کدال منتشر می‌کنند.
۲. اطلاعات بیشتر در پیوست قابل ملاحظه است.

شکل ۲. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)

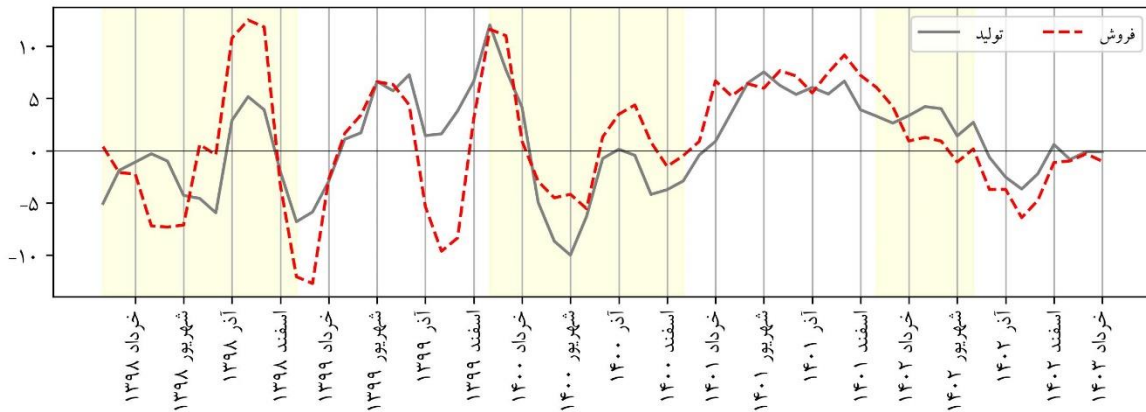
شکل ۱. نمودار شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۴۰۰=۱۰۰)

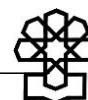
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

طی سه‌ماهه منتهی به خردادماه سال ۱۴۰۳، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید کاهش ۰/۱ درصدی و شاخص فروش آن کاهش ۱ درصدی را نشان می‌دهند.

شکل ۳. نمودار رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در خردادماه سال ۱۴۰۳

شاخص فروش			شاخص تولید			رشد شاخص تولید و فروش
رشد سه‌ماهه نسبت به سه‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد سه‌ماهه نسبت به سه‌ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
-۱/۰	-۲/۸	-۲/۶	-۰/۱	-۲/۱	-۴/۲	صنعت
-۲/۸	۱/۲	۴/۶	-۲/۰	۰/۲	۳/۹	رشته‌فعالیت‌های شیمیایی به جز دارو
۰/۳	-۲/۹	-۷/۱	-۰/۲	-۳/۷	-۸/۲	فلزات پایه
-۱۸/۳	-۲۱/۱	-۳/۲	-۱۱/۰	-۵/۳	۸/۷	خودرو و قطعات
-۱۷/۵	-۱۴/۵	۱۲/۵	۱/۸	-۲/۴	۹/۸	معدن

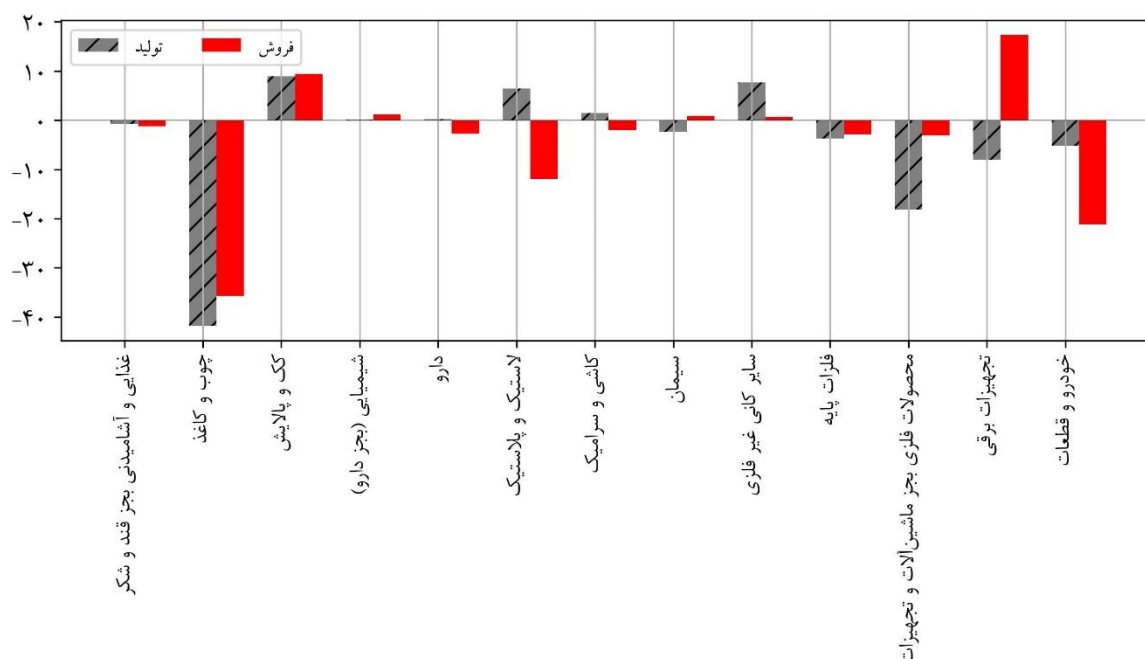
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی

خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی، ۶ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۹ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید داشته است. رشته‌فعالیت‌های «کک و پالایش»، «سایر کانی غیرفلزی» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «تجهیزات برقی» بیشترین کاهش در شاخص تولید داشته‌اند.

همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی، ۹ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۶ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «کک و پالایش» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «خودرو و قطعات» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین کاهش را در شاخص فروش تجربه کرده‌اند.

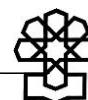
شکل ۴. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)^۱

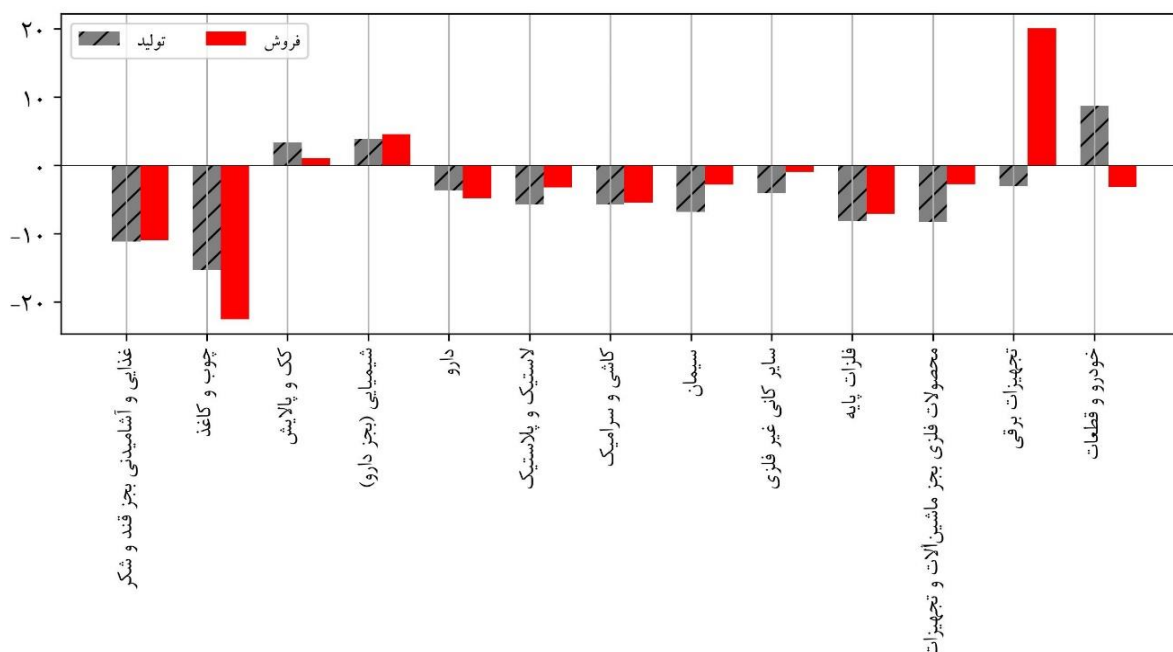
مأخذ: همان.

طی خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (به جز دارو)»، و «کک و پالایش» افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات» کاهش در شاخص تولید ثبت کرده‌اند. همچنین، رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «شیمیایی (به جز دارو)» و «کک و پالایش» افزایش در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «فلزات پایه» کاهش در شاخص فروش داشته‌اند.

۱. همان‌طور که در گزارش پشتیبان بیان شده است، در رشته‌فعالیت منسوجات و ماشین‌آلات و تجهیزات چهار شرکت در بورس پذیرش شده‌اند؛ لذا اولاً، شاخص بنگاه‌های بورسی این صنعت گویای وضعیت این بخش از اقتصاد نیست و ثانیاً، به دلیل تعداد کم بنگاه‌ها احتمال نوسان زیاد در این رشته‌فعالیت بیشتر است. برای نمایش بهتر اطلاعات در شکل‌ها، این رشته‌فعالیت از شکل‌های ۴ تا ۷ حذف شده است.

شکل ۵. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل (درصد)

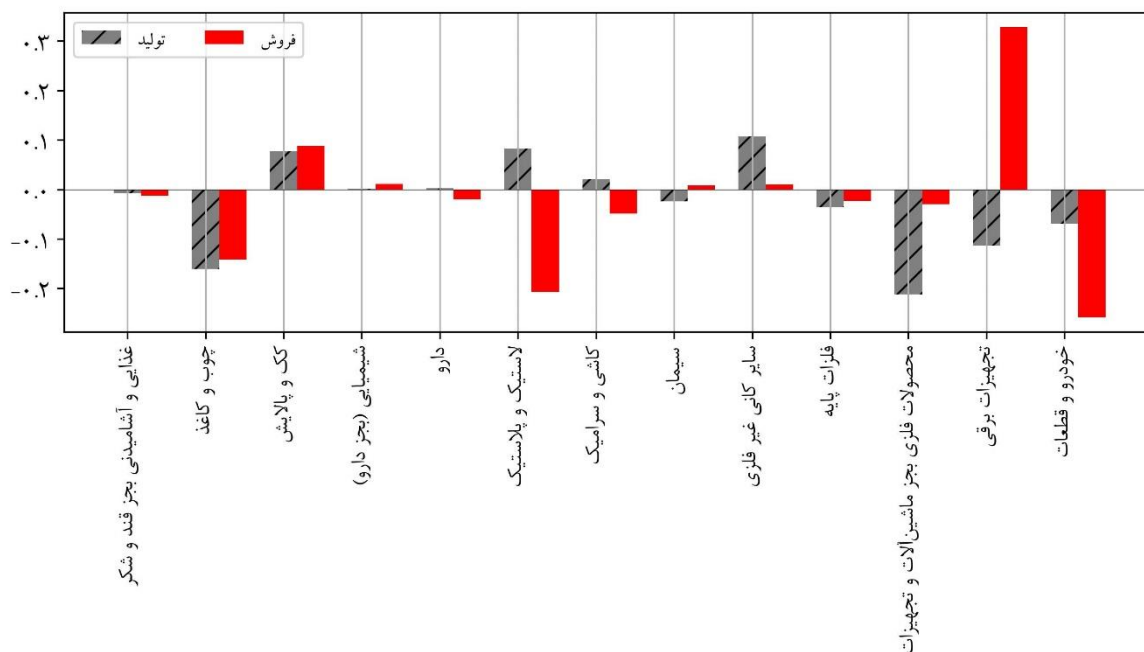

مأخذ: همان.

طی خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشته‌فعالیت‌های «سایر کانی غیرفلزی»، «لاستیک و پلاستیک» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات»، «چوب و کاغذ» و «تجهیزات برقی» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «لاستیک و پلاستیک» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش به خود اختصاص داده‌اند.

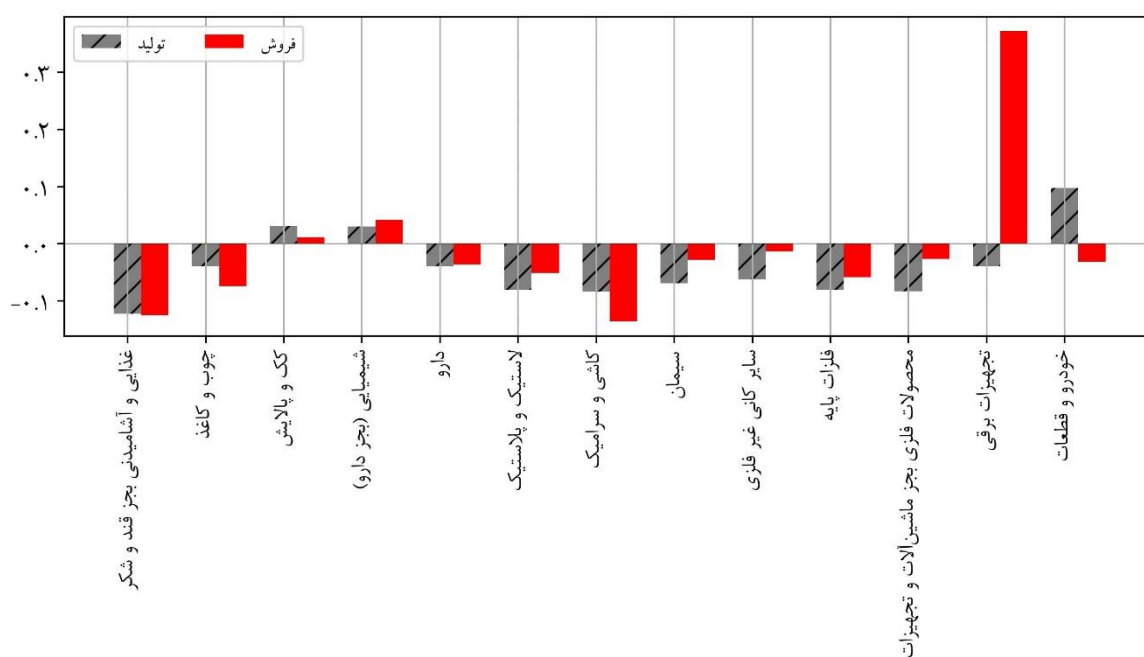
طی خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «کاشی و سرامیک» و «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند، همچنین رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «شیمیایی (بجز دارو)» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «چوب و کاغذ» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

شکل ۶. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

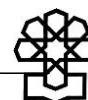

مأخذ: همان.

شکل ۷. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

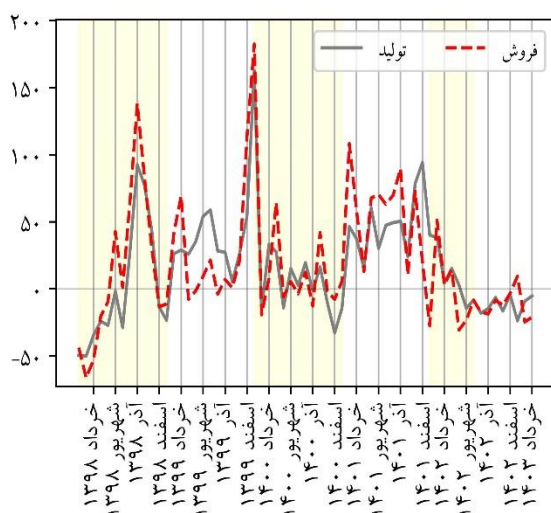

در ادامه به بررسی رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (به جز دارو)» و «فلزات پایه» به دلیل ضریب اهمیت بالای این رشته‌فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «دارو» پرداخته شده است.

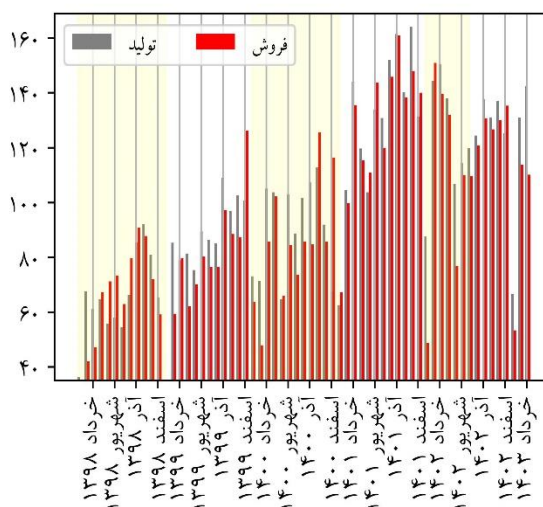
۳-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات

در خردادماه سال ۱۴۰۳ شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۵/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۸/۷ درصدی داشته و همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۲۱/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۳/۲ درصدی داشته است. همان‌طور که در شکل ۱۰ نشان داده شده، نسبت به ماه قبل شاخص تولید زیربخش «خودرو سواری» و «خودرو سنگین» رشد مثبت داشته‌اند، همچنین مطابق شکل ۱۱، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌ها کاهش یافته است.

شکل ۹. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)

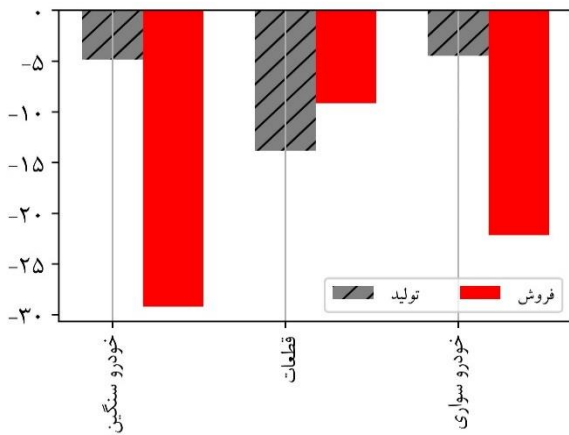

شکل ۸. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۴۰۰=۱۰۰)

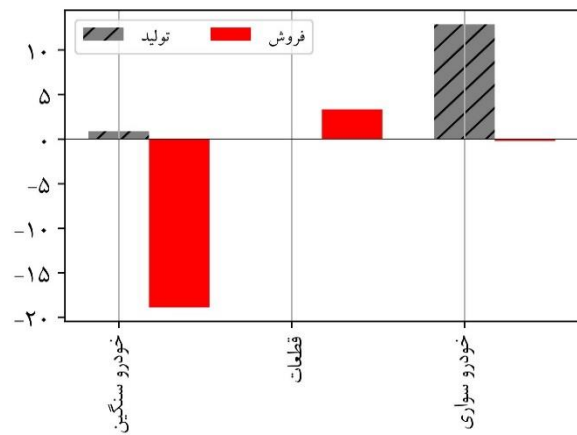

مآخذ: همان.

شکل ۱۱. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۰. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل (درصد)

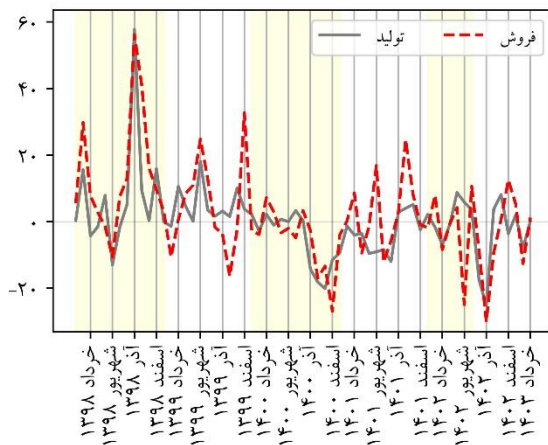

مآخذ: همان.

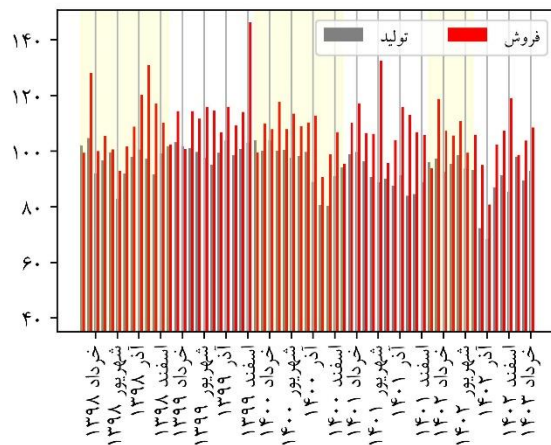
۲-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به جز دارو

در خردادماه سال ۱۴۰۳ شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی به جز دارو، بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ناچیز ۰/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۳/۹ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۴/۶ درصدی داشته است. مطابق شکل ۱۴، نسبت به ماه قبل شاخص فروش زیربخش‌های «خوراک پالایشگاه‌ها» و «کودها و ترکیبات نیتروژن‌دار» افزایش یافته است. همچنین، نسبت به ماه مشابه سال قبل نیز افزایش شاخص فروش تحت‌تأثیر افزایش فروش زیربخش «کودها و ترکیبات نیتروژن‌دار» و «پلاستیک و لاستیک مصنوعی» رشد مثبتی داشته است.

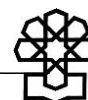
شکل ۱۳. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به جز دارو) (درصد)

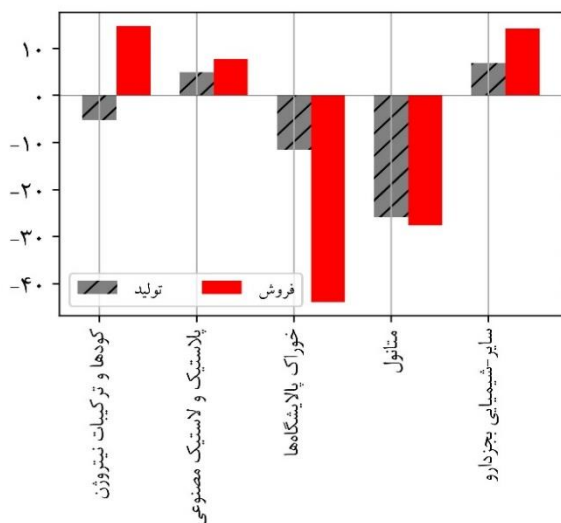
شکل ۱۲. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به جز دارو) (۱۴۰۰=۱۰۰)

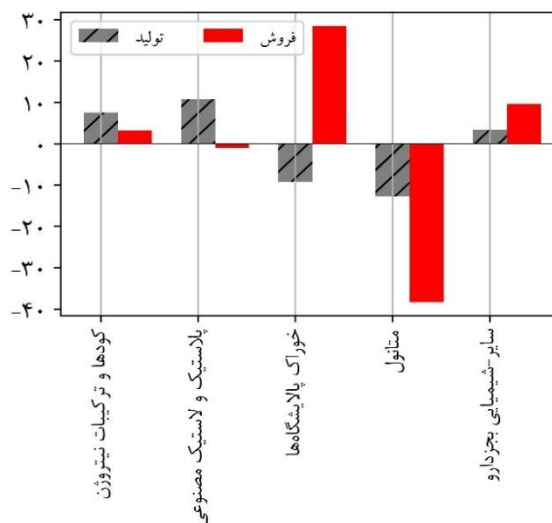
مآخذ: همان.

شکل ۱۵. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۴. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

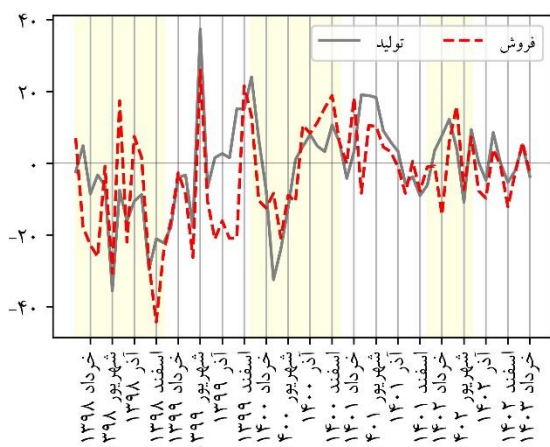

مآخذ: همان.

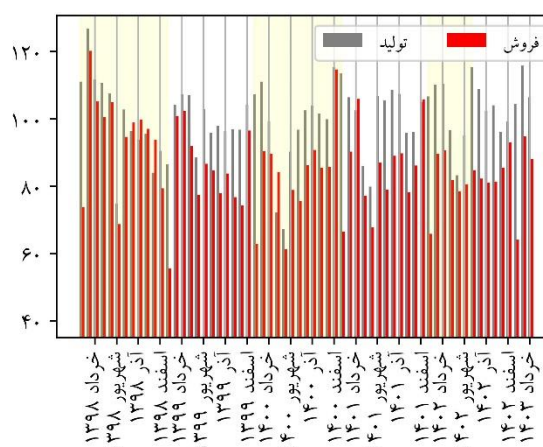
۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه

در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید رشته‌فعالیت فلزات پایه بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۳/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۸/۲ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۲/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۷/۱ درصدی داشته است. مطابق شکل ۱۸، نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش زیربخش‌های اصلی به جز شاخص فروش «پروفیل» کاهش یافته است. همچنین نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌ها به جز شاخص تولید و فروش «ورق» روندی کاهشی را به خود اختصاص داده است.

شکل ۱۷. نمودار رشد نقطه به نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (درصد)

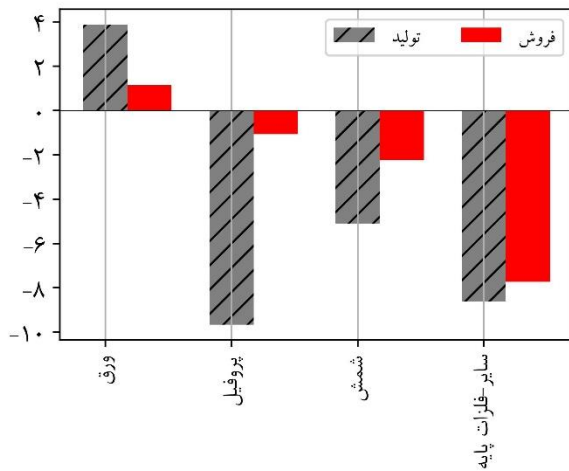

شکل ۱۶. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۴۰۰=۱۰۰)

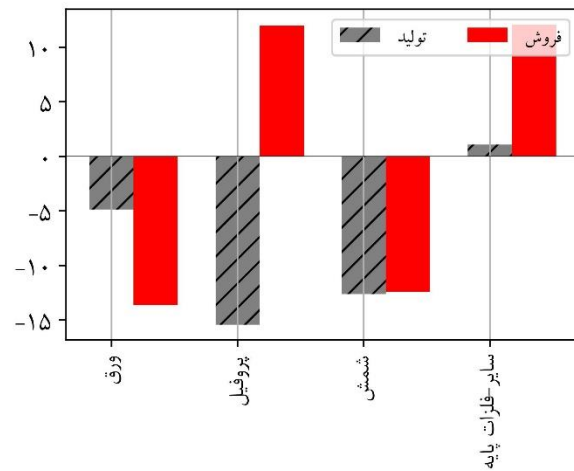

مآخذ: همان.

شکل ۱۹. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۸. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)

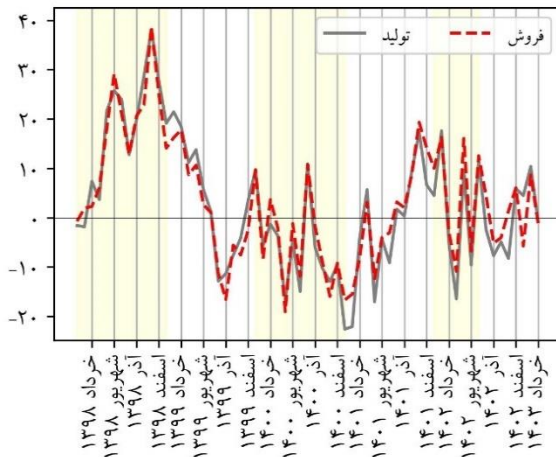

مآخذ: همان.

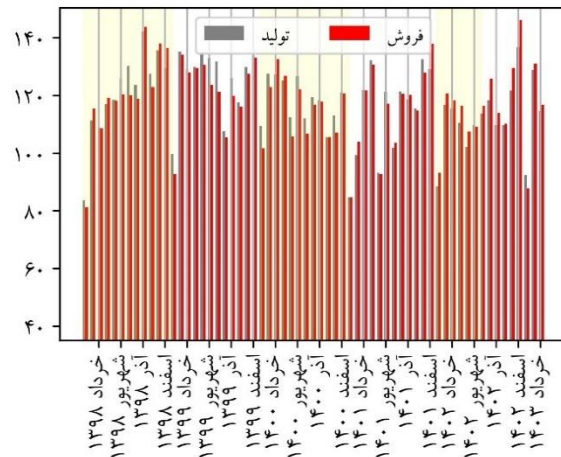
۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر

در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۰/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۱/۱ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۰/۹ درصدی داشته است. مطابق شکل ۲۲ نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌ها به جز «کیک و بیسکویت» کاهش یافته، همچنین مطابق شکل ۲۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید و فروش زیربخش‌های «لبنیات» و «روغنی‌ها» کاهش یافته است.

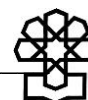
شکل ۲۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر (درصد)

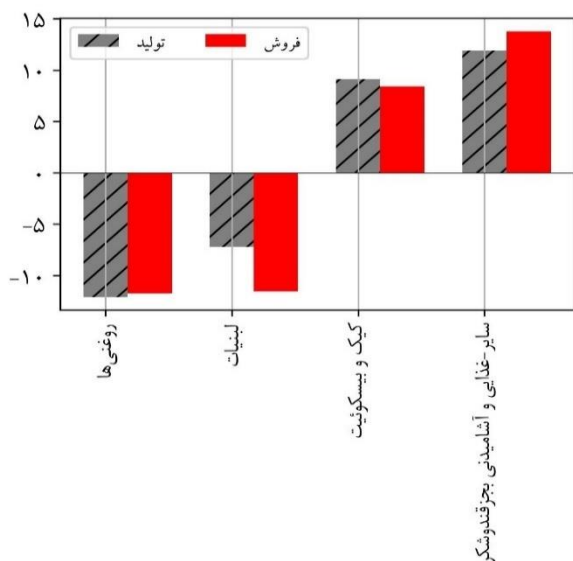
شکل ۲۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر (۱۴۰۰=۱۰۰)

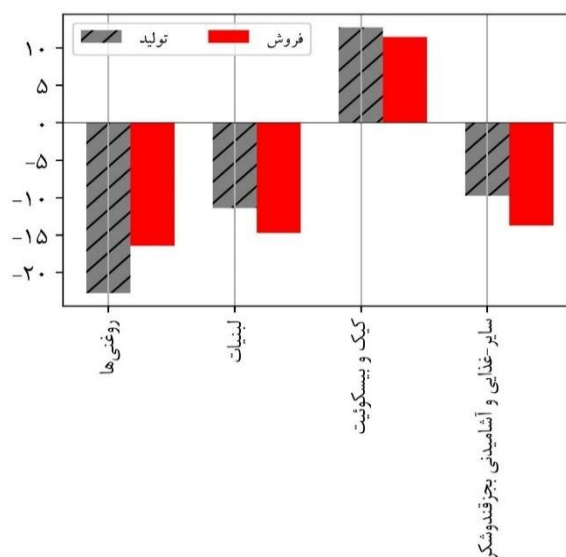
مآخذ: همان.

شکل ۲۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۲۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)

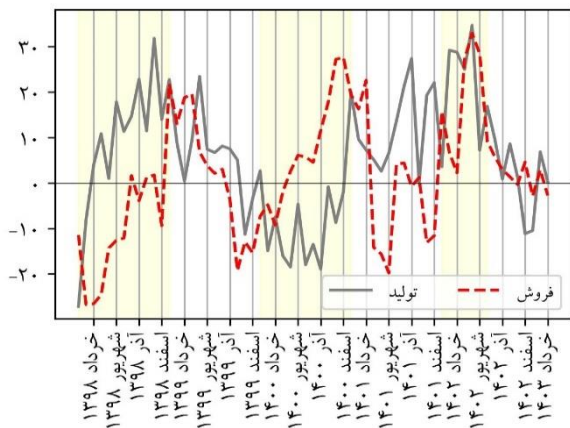
مآخذ: همان.

۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو

در خردادماه سال ۱۴۰۳ شاخص تولید رشته‌فعالیت دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ناچیز ۰/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۳/۶ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۴/۸ درصدی داشته است. طبق شکل ۲۶ نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش تحت تأثیر کاهش شاخص تولید و فروش زیربخش «قرص و کپسول» کاهش یافته است. از طرفی مطابق شکل ۲۷ نسبت به ماه مشابه سال قبل نیز شاخص تولید و فروش زیربخش «قرص و کپسول» روندی کاهشی را به خود اختصاص داده است.

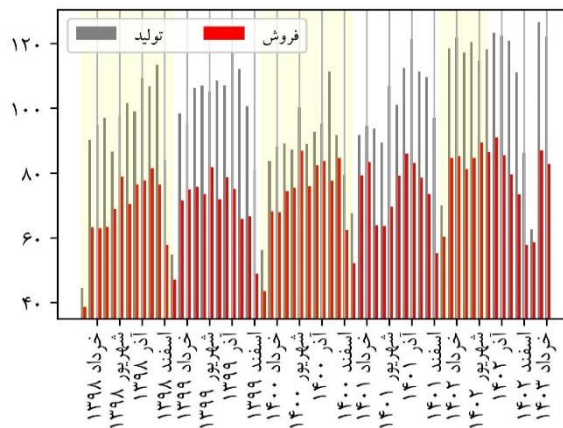
شکل ۲۵. نمودار رشد نقطه به نقطه شاخص‌های تولید

و فروش بخش دارو (درصد)

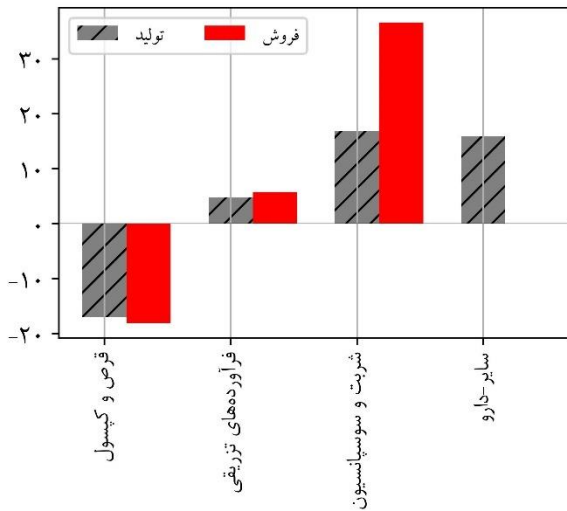
شکل ۲۴. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش

دارو (۱۴۰۰=۱۰۰)

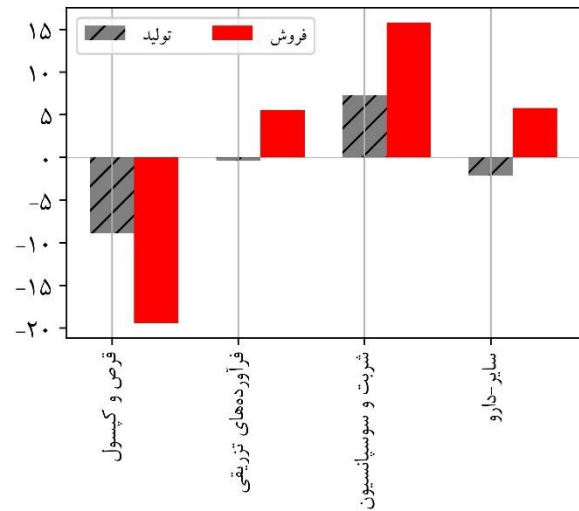

مآخذ: همان.

شکل ۲۷. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۲۶. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

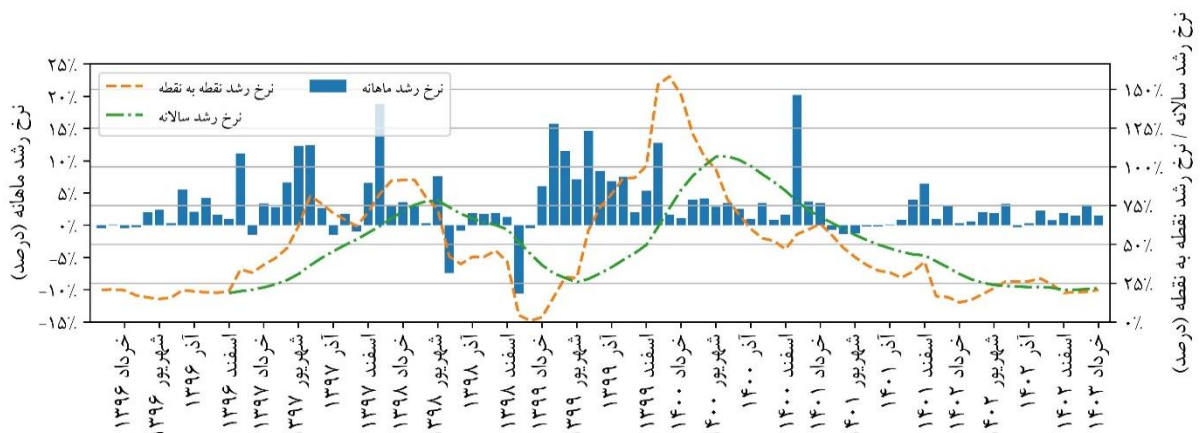

مأخذ: همان.

۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی

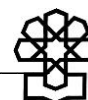
در خردادماه سال ۱۴۰۳ نرخ رشد ماهیانه^۱ قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۵ درصدی داشته، همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه^۲ با کاهش ۲/۷ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۲۰/۸ درصد رسیده است. گفتنی است؛ میانگین^۳ سالیانه شاخص قیمت نیز در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل ۱/۳ واحد درصد کاهش داشته و میزان ۲۱/۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

شکل ۲۸. نمودار درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۴۰۰=۱۰۰)

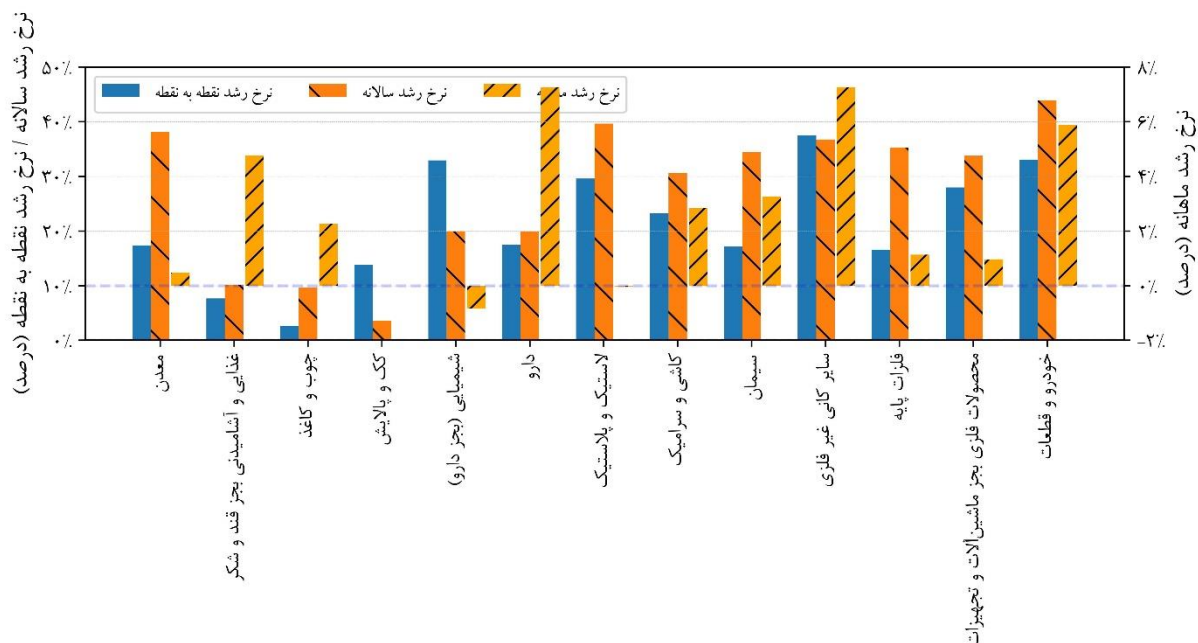
مأخذ: همان.

۱. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه قبل.
۲. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه مشابه سال قبل.
۳. درصد تغییر میانگین شاخص قیمت صنعت در دوازده ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه سال قبل.

بررسی شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد؛ در خردادماه سال ۱۴۰۳، رشته‌فعالیت‌های «سایر کانی غیرفلزی» و «دارو» بالاترین نرخ رشد ماهیانه و رشته‌فعالیت‌های «سایر کانی غیرفلزی» و «شیمیایی به جز دارو» بالاترین نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه را تجربه کرده‌اند.

شکل ۲۹. نمودار شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - خردادماه سال ۱۴۰۳

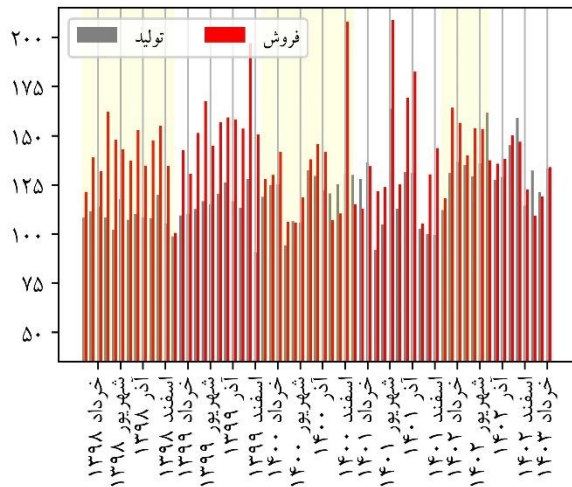

مأخذ: همان.

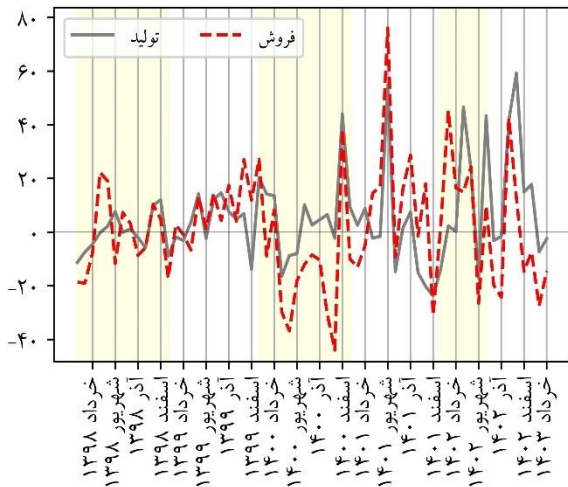
۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی

در خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۹/۸ درصدی مواجه شده و همچنین، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۱۴/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۱۲/۵ درصدی مواجه شده است. مطابق شکل ۳۲، نسبت به ماه قبل شاخص تولید و فروش زیربخش «گندله» و «سایر» افزایش یافته است. از طرفی مطابق شکل ۳۳، نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش شاخص تولید زیربخش‌های «گندله» و «سایر» منجر به کاهش شاخص تولید و کاهش شاخص فروش زیربخش «کنسانتره» و «گندله» باعث کاهش شاخص فروش شده است.

شکل ۳۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۴۰۰=۱۰۰)

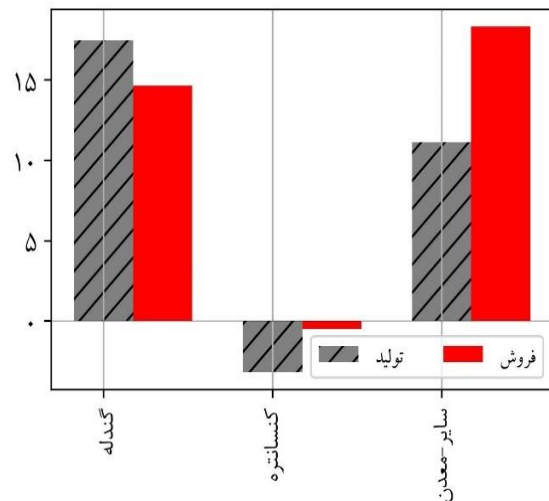

شکل ۳۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)

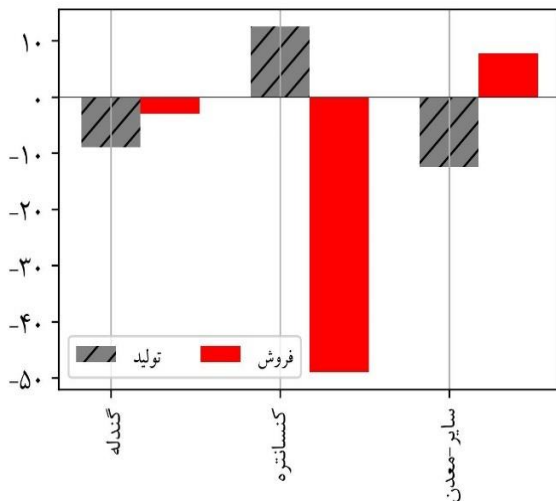

مأخذ: همان.

شکل ۳۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل (درصد)

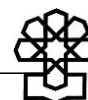
شکل ۳۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

۶. جمع‌بندی

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی از اطلاعات ماهیانه ۳۲۲ شرکت بورسی استخراج می‌شود و با توجه به اینکه این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار هم حرکتی مناسب دارد، با دقت زیادی می‌تواند تحولات بخش صنعت و معدن کشور را به‌صورت ماهیانه رصد کند. در این گزارش تغییرات شاخص‌های تولید، فروش

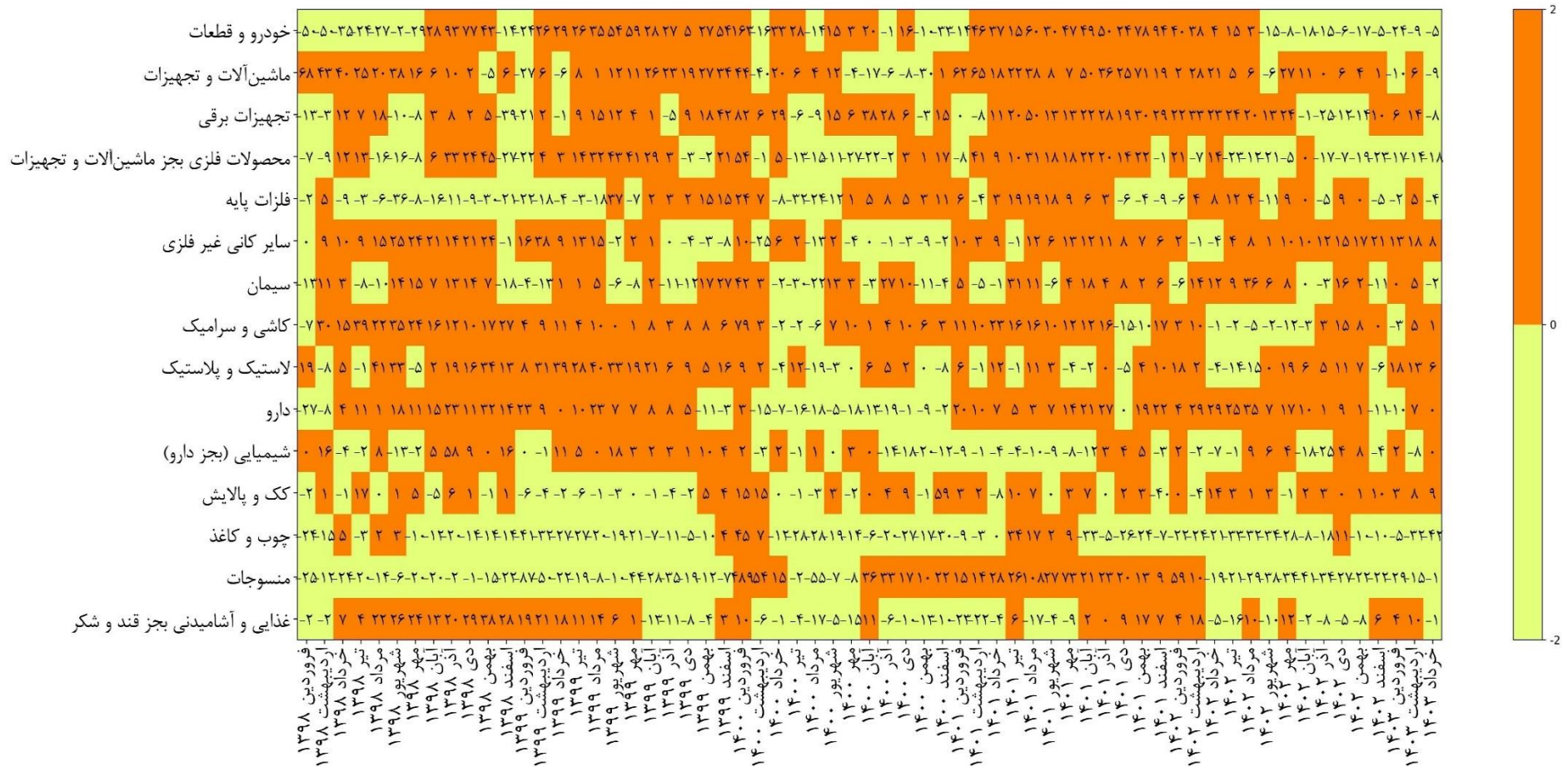

و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در خردادماه سال ۱۴۰۳ مورد بررسی قرار گرفته است.

برآورد این گزارش نشان می‌دهد، طی خردادماه سال ۱۴۰۳، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۴/۲ درصدی مواجه شده و همچنین شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۲/۶ درصدی مواجه شده است. گفتنی است؛ شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی نیز نسبت به ماه مشابه سال قبل ۲۰/۸ درصد افزایش و نسبت به ماه قبل ۱/۵ درصد افزایش یافته است.

پیوست

جدول ۱ پیوست. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۴۰۰=۱۰۰)^۱

۱. در جدول فوق رنگ نارنجی نشان‌دهنده رشد مثبت و رنگ زرد نشان‌دهنده رشد منفی است (برای خوانایی جدول اعداد رند شده‌اند).

جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در خردادماه سال ۱۴۰۳

شاخص فروش			شاخص تولید			
رشد سه ماهه نسبت به سه ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد سه ماهه نسبت به سه ماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
-۱۷/۵	-۱۴/۵	۱۲/۵	۱/۸	-۲/۴	۹/۸	معدن
-۱/۰	-۲/۸	-۲/۶	-۰/۱	-۲/۱	-۴/۲	صنعت
۱/۱	-۱/۳	-۱۰/۹	۴/۷	-۰/۸	-۱۱/۱	مواد غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر
۴/۶	۱۹/۷	۵/۸	-۱۴/۵	-۰/۸	-۴/۸	منسوجات
-۲۵/۲	-۳۵/۸	-۲۲/۵	-۲۶/۷	-۴۱/۸	-۱۵/۳	چوب و کاغذ
۶/۲	۹/۴	۱/۱	۶/۳	۸/۹	۳/۴	کک و پالایش
-۲/۸	۱/۲	۴/۶	-۲/۰	۰/۲	۳/۹	شیمیایی (به جز دارو)
-۰/۷	-۲/۸	-۴/۸	۰/۳	۰/۲	-۳/۶	دارو
-۱/۵	-۱۲/۰	-۳/۲	۱۱/۹	۶/۵	-۵/۷	لاستیک و پلاستیک
۰/۲	-۲/۰	-۵/۴	۱/۸	۱/۵	-۵/۷	کاشی و سرامیک
۱/۶	۰/۹	-۲/۸	۰/۹	-۲/۴	-۶/۸	سیمان
۰/۴	۰/۷	-۰/۹	۱۲/۸	۷/۷	-۴/۱	سایر کانی غیر فلزی
۰/۳	-۲/۹	-۷/۱	-۰/۲	-۳/۷	-۸/۲	فلزات پایه
-۹/۳	-۳/۰	-۲/۸	-۱۶/۱	-۱۸/۲	-۸/۳	محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
۱۹/۵	۱۷/۴	۲۰/۱	۲/۸	-۸/۰	-۳/۰	تجهیزات برقی
-۷/۷	-۲۸/۲	-۲۰/۶	-۳/۸	-۹/۳	-۱۰/۶	ماشین‌آلات و تجهیزات
-۱۸/۳	-۲۱/۱	-۳/۲	-۱۱/۰	-۵/۳	۸/۷	خودرو و قطعات

پی‌نوشت

[۱]. برای اطلاعات بیشتر به گزارش پشتیبان مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به شماره مسلسل ۱۸۰۰۱ مراجعه شود.

[۲]. برای اطلاعات بیشتر به گزارش شاخص مدیران خرید خردادماه سال ۱۴۰۳ مراجعه شود.

<https://chambertrust.ir/digital-library/publishers.html>.

منابع و مأخذ

۱. ناظمی، عالییه؛ آذربایجانی، علیرضا (۱۴۰۱)، «معرفی و نحوه محاسبه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده

در بورس»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۰۰۱.

۲. گزارش طرح شامخ مدیران خرید خردادماه ۱۴۰۳، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.

۳. ناظمی، عالییه؛ آذربایجانی، علیرضا (۱۴۰۳)، «پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳»، بخش صنعت و

معادن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۹۸۴۲.

4. www.Codal.Ir.

گزیده سیاستی

برآورد مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد؛ در خردادماه سال ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاخص تولید و شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی به ترتیب کاهش ۲/۱ و ۲/۸ درصدی را تجربه کرده‌اند.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir